

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

I. ÚS 201/07-11

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 18. októbra 2007 predbežne prerokoval sťažnosť JUDr. J. M., B., zastúpeného advokátom JUDr. M. K., B., ktorou namietal porušenie svojho základného práva na súdnu a inú právnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom a rozhodnutím Najvyššieho súdu Slovenskej republiky v konaní vedenom pod sp. zn. 4 SžoKS 131/2005, a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť JUDr. J. M. o d m i e t a ako zjavne neopodstatnenú.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 13. júna 2007 doručená sťažnosť JUDr. J. M. (ďalej len „sťažovateľ“), ktorou namietal porušenie svojho základného práva na súdnu a inú právnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) postupom

a rozhodnutím Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 4 SžoKS 131/2005 o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia Slovenskej informačnej služby.

Sťažovateľ vo svojej sťažnosti uviedol, že Krajskému súdu v Bratislave (ďalej len „krajský súd“) podal žalobu o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia S. č. p. PK – 20 – 5/2004 z 24. marca 2004, ktorým bolo zamietnuté jeho odvolanie proti personálnemu rozkazu riaditeľa sekcie D S. č. 1198 zo 7. novembra 2003 a personálny rozkaz bol potvrdený. Podľa tvrdení sťažovateľa pri prvotnom právnom úkone – žiadosti o uvoľnenie zo služobného pomeru - absentovala zložka dobrovoľnosti. Krajský súd rozsudkom sp. zn. 1 S 142/2004 zo 16. júna 2005 žalobný návrh zamietol v celom rozsahu s odôvodnením, že dospel k právnenému názoru, že zo strany žalovaného – S. - objektívne neexistovalo konanie, ktoré by malo za následok neslobodné konanie a rozhodnutie žalobcu (v konaní pred ústavným súdom sťažovateľa) podať žiadosť o uvoľnenie zo služobného pomeru. Krajský súd potvrdil napadnuté rozhodnutie Slovenskej informačnej služby, ktorým bol personálny rozkaz potvrdený, ako rozhodnutie vydané v súlade so zákonom. Sťažovateľ podal 24. augusta 2005 proti rozhodnutiu krajského súdu odvolanie najvyššiemu súdu s podrobným označením dôvodov, pre ktoré ho považuje za nezákonné a v rozpore s objektívnou pravdou. Podľa názoru sťažovateľa sa najvyšší súd dôvodmi uvedenými v odvolaní nezaoberal a rozhodol na základe nedostatočne zisteného skutkového stavu.

Na základe uvedeného sťažovateľ navrhol, aby ústavný súd vo veci rozhodol nálezom:

„1. Základné právo (sloboda) JUDr. J. M. upravené v čl. 46 a nas. Ústavy Slovenskej republiky a v čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Najvyššieho súdu Slovenskej republiky v konaní vedenom pod sp. zn. 4 SžoKS 131/2005 (rozhodnutím č. k. 4 SžoKS 131/2005 z 27. 02. 2007) porušené bolo.

2. Rozhodnutie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky č. k. 4 SžoKS 131/2005 z 27. 02. 2007 sa zrušuje a vec vracia na ďalšie konanie.

3. *JUDr. J. M. priznáva trovy právneho zastúpenia v sume 6.288,- Sk, ktoré je Najvyšší súd Slovenskej republiky povinný zaplatiť na účet advokáta JUDr. M. K. (...) do 15 dní od právoplatnosti tohto nálezu.*“

II.

Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) každú sťažnosť predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa. Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia sťažnosti vo veciach, na prerokovanie ktorých ústavný súd nemá právomoc, sťažnosti, ktoré nemajú zákonom predpísané náležitosti, neprípustné sťažnosti, alebo sťažnosti podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj sťažnosti podané oneskorene môže ústavný súd odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Rovnako môže ústavný súd odmietnuť sťažnosť aj vtedy, ak je zjavne neopodstatnená.

Podľa čl. 127 ústavy je systém ústavnej ochrany základných práv a slobôd rozdelený medzi všeobecné súdy a ústavný súd, pričom právomoc všeobecných súdov je ústavou založená primárne („ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd“) a právomoc ústavného súdu len subsidiárne. Z toho vyplýva, že ústavný súd zásadne nemá právomoc rozhodovať o takých sťažnostiach, o ktorých je oprávnený podľa platných právnych predpisov rozhodovať iný (všeobecný) súd.

O zjavnej neopodstatnenosti sťažnosti (návrhu) možno hovoriť vtedy, ak namietaným postupom orgánu štátu nemohlo vôbec dôjsť k porušeniu toho základného práva alebo slobody, ktoré označil sťažovateľ, a to buď pre nedostatok vzájomnej príčinnej súvislosti medzi namietaným rozhodnutím alebo iným označeným postupom orgánu štátu a základným právom alebo slobodou, ktorých porušenie sa namietalo, prípadne z iných dôvodov. Za zjavne neopodstatnenú sťažnosť možno preto považovať tú, pri predbežnom

prerokovaní ktorej ústavný súd nezistil žiadnu možnosť porušenia označeného základného práva alebo slobody, reálnosť ktorej by mohol posúdiť po jej prijatí na ďalšie konanie (napr. I. ÚS 66/98, II. ÚS 70/00, III. ÚS 168/05, IV. ÚS 136/05).

Podľa čl. 46 ods. 1 ústavy každý má právo domáhať sa zákonom ustanoveným spôsobom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde.

Podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru každý má právo na to, aby jeho záležitosť bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná nezávislým a nestranným súdom zriadeným zákonom.

Právo na prístup k súdnej ochrane nemá absolútnu povahu. Účelom práva na súdnu a inú právnu ochranu a práva na spravodlivé konanie je zaručiť každému prístup k súdnej ochrane a k súdu ako orgánu verejnej moci, ktorý vykonáva súdnu moc podľa čl. 142 ústavy. Právo zaručené čl. 46 ods. 1 ústavy a čl. 6 ods. 1 dohovoru zaručuje každému, aby sa po splnení predpokladov ustanovených zákonom stal účastníkom súdneho konania. Ak fyzická osoba (alebo právnická osoba) splní predpoklady ustanovené zákonom, súd jej musí umožniť stať sa účastníkom konania so všetkými procesnými oprávneniami a povinnosťami, ktoré z tohto postavenia vyplývajú. Podľa konštantnej judikatúry ústavného súdu (napr. II. ÚS 251/03) sa však právo na súdnu ochranu nestotožňuje s procesným úspechom.

Ústavný súd je v súlade so svojou všeobecnou právomocou vyjadrenou v čl. 124 ústavy súdnym orgánom ochrany ústavnosti. Táto právomoc spolu s právomocou podľa čl. 127 ods. 1 ústavy mu umožňuje preskúmať aj napadnuté rozhodnutie najvyššieho súdu, avšak iba z hľadiska, či je alebo nie je v súlade s ústavnoprocenými zásadami upravenými v ústave. Ústavný súd nevykladá iné ako ústavné zákony, a preto musí preskúmať len to, či sa tieto zákony nevyložili spôsobom, ktorý je svojvoľný (arbitrárny) alebo ústavne neudržateľný pre zjavné pochybenia alebo omyly v posudzovaní obsahu takýchto právnych úprav.

Ústavný súd vo vzťahu k namietanému porušeniu základných práv sťažovateľa preskúmal, či postup a rozhodnutie najvyššieho súdu neboli svojvoľné a či mali oporu v zákone.

Základné právo na súdnu a inú právnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy podľa stabilizovanej judikatúry ústavného súdu všeobecný súd nemôže porušiť, ak koná vo veci v súlade s procesnoprávnymi predpismi upravujúcimi postupy v občianskoprávnom konaní. Takýmto predpisom je zákon č. 99/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok v znení neskorších predpisov (ďalej len „OSP“).

Zo sťažnosti a k nej pripojených príloh vyplýva, že namietané rozhodnutie najvyššieho súdu sp. zn. 4 SžoKS 131/2005 bolo vydané v konaní o odvolaní sťažovateľa proti rozsudku krajského súdu č. k. 1 S 142/2004-39, ktorým tento súd zamietol jeho žalobu o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia Slovenskej informačnej služby.

Najvyšší súd ako súd odvolací (§ 10 ods. 2 OSP) preskúmal napadnutý rozsudok v rozsahu a z dôvodov uvedených v odvolaní a v zmysle § 212 OSP dospel k záveru, že odvolanie nie je dôvodné, keď konštatoval, že:

„Podľa § 191 ods. 1 zák. č. 73/1998 Z. z. policajt musí byť uvoľnený zo služobného pomeru, ak o to požiada. Žiadosť o uvoľnenie zo služobného pomeru musí byť písomná a doručená nadriadenému, inak je neplatná.

Rozhodnutie o skončení služobného pomeru uvoľnením oznámi nadriadený policajtovi najneskôr do jedného mesiaca odo dňa doručenia jeho žiadosti o uvoľnenie zo služobného pomeru (§ 191 ods. 8 zák. č. 73/1998 Z. z.)...

Aj na platnosť právneho úkonu ako celku sa podľa ustanovenia § 250 ods. 1, písm. c) zák. č. 73/1998 Z. z. vyžaduje sloboda, vážnosť, určitosť a zrozumiteľnosť jeho vykonania. Prvé dva aspekty (sloboda a vážnosť) tvoria súčasť vôle. Keďže vôľa ako samostatná zložka právneho úkonu je bez existencie jej prejavu prakticky nezistiteľná, pri skúmaní týchto skutočností v podstate aj tak ide len o posudzovanie slobody a vážnosti jej prejavu.

Žiadosť žalobcu o uvoľnenie zo služobného pomeru zo dňa 29. 10. 2003 zhora uvedené atribúty nedostatku slobody vôle ani slobody a vážnosti jej prejavu nevykazuje.

Ani podľa názoru odvolacieho súdu sa žalobcovi nepodarilo preukázať, že pri podaní žiadosti o uvoľnenie zo služobného pomeru konal neslobodne, pod nátlakom a z donútenia. Žalobca sám má právnické vzdelanie, je teda osobou znalou právnych predpisov a danej situácie v SIS. V konaní nebolo preukázané, že by žalovaný i za okolností, ktoré nastali v súvislosti s novelou zákona č. 241/2001 Z. z. nemal možnosť voľby a bolo iba na jeho rozhodnutí, či požiada o uvoľnenie alebo nie, o čom svedčia aj závery pracovného rokovania zo dňa 22. 10. 2003. Ani v odvolacom konaní predložené čestné vyhlásenia J. R., Mgr. L. L. a I. V. a písomné potvrdenia rozkazu riaditeľa SIS zo dňa 7. 4. 2003 a 24. 9. 2003 nepreukazujú konanie žalobcu z donútenia pod nátlakom alebo na základe príkazu. Nemožno pritom opomenúť ani skutočnosť, že žalobcovi bolo poskytnuté odchodné podľa § 33 ods. 1, písm. a) zákona č. 328/2002 Z. z. o sociálnom zabezpečení policajtov a vojakov a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov a že žalobca odchodné prijal.

V konaní bolo obsahom administratívneho i súdneho spisu preukázané, že vykonané dokazovanie bolo náležite vyhodnotené a v hodnotení dôkazov žalovaným ani súdom prvého stupňa odvolací súd nezistil právne pochybenia ani logické nesprávnosti.

Žalobca v odvolaní neuviedol žiadne nové právne relevantné skutočnosti a dôkazy, s ktorými by sa krajský súd nebol podrobne vyporiadal a ktoré by spochybňovali vecnú správnosť jeho rozhodnutia.

Pokiaľ ide o nový odvolací dôvod vznesený žalobcom na odvolacom pojednávaní, že nezákonnosť rozhodnutia žalovanej spočíva aj v skutočnosti, že personálny rozkaz bol vydaný pod krycím menom, odvolací súd posudzujúc zákonnosť rozhodnutia a postup správneho orgánu ako celok vychádzajúc z ustanovenia § 191 ods. 1 zák. č. 73/1998 Z. z. , v zmysle ktorého policajt musí byť uvoľnený zo služobného pomeru, ak o to požiada, má za to, že táto okolnosť nemôže mať za následok nezákonnosť rozhodnutia žalovanej. V tomto smere možno poukázať i na to, že sám žalobca odvolanie proti personálnemu rozkazu podal pod svojím krycím menom, pričom žalovaná toto odvolanie riadne prejednala a o ňom rozhodla. Rozhodnutie o odvolaní je vydané a podpísané vlastným menom vtedajšieho riaditeľa S. gen. Ing. L. P., znie na vlastné meno žalobcu, je náležite zdôvodnené a má všetky zákonom predpísané formálne náležitosti.

Vychádzajúc z vyššie uvedeného Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací dospel k záveru, že námietky žalobcu vznesené v odvolaní nie sú opodstatnené, a preto podľa § 219 OSP a poukazom na § 250ja ods. 3 veta druhá OSP napadnutý rozsudok Krajského súdu v Bratislave potvrdil.“

Najvyšší súd svoje rozhodnutie riadne odôvodnil. V jeho rozhodnutí sú uvedené skutkové okolnosti sporu, odôvodnené závery týkajúce sa právneho posúdenia sporu, ako aj rozhodnutie o trovách odvolacieho konania.

Z napadnutého rozhodnutia najvyššieho súdu je zjavné, že tento sa zaoberal námietkami sťažovateľa. Z jeho záverov nevyplýva jednostrannosť alebo taká aplikácia príslušných ustanovení všeobecne záväzných právnych predpisov, ktorá by bola popretím ich podstaty či zmyslu. Ústavný súd vzhľadom na uvedené skutočnosti nezistil, že by závery najvyššieho súdu v označenej veci bolo možné kvalifikovať ako zjavne neodôvodnené alebo arbitrárne, a tak nezlučiteľné s článkami ústavy a dohovoru, ktoré označil sťažovateľ.

Ústavný súd dospel k záveru, že napadnuté uznesenie najvyššieho súdu neobsahuje také skutočnosti, ktoré by naznačovali možnosť porušenia základného práva sťažovateľa na súdnu a inú právnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy, resp. podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, alebo ktoré by svedčili o porušení ústavnoprocených princípov (čl. 46 až 50 ústavy). Právo na súdnu ochranu nemôže byť porušené tým, že súd vysloví svoj právny názor, na jeho základe rozhodne a svoje rozhodnutie riadne odôvodní.

Sťažovateľ namieta porušenie označených základných práv takým rozhodnutím najvyššieho súdu, ktoré zjavne nie je v príčinnej súvislosti so žiadnym ich porušovaním. Sťažovateľ bol v predmetnom spore žalobcom, najvyšší súd o jeho veci na základe odvolania konal a rozhodol, svoje rozhodnutie náležite odôvodnil na základe vlastných myšlienkových postupov a hodnotení, ktoré ústavný súd nie je oprávnený ani povinný nahrádzať.

Ústavný súd v tejto súvislosti tiež pripomína, že nie je a ani nemôže byť ďalšou opravnou inštanciou v systéme všeobecného súdnictva. Preto nemôže nahrádzať postupy a rozhodnutia všeobecných súdov spôsobom, akým to požaduje sťažovateľ, a tak preberať na seba ústavnú zodpovednosť všeobecných súdov za ochranu zákonnosti podľa § 1 OSP, ak sa táto ochrana poskytla bez porušenia ústavnoprocených princípov ustanovených v čl. 46 - 50 ústavy, ktorých ustálený výklad vyplýva zo stabilnej judikatúry ústavného súdu.

Ústavný súd nie je taktiež zásadne oprávnený ani povinný opätovne sa venovať námietkam, ktoré sťažovateľ uplatnil v konaní pred všeobecnými súdmi, ak boli prerokované a tieto súdy o nich rozhodli.

Ústavný súd nezistil medzi dôvodmi a skutočnosťami, ktoré sťažovateľ uvádzal v sťažnosti, taký dôvod alebo skutočnosť, ktoré by mohli spochybniť právne závery najvyššieho súdu o relevantnosti dôvodov, na základe ktorých potvrdil rozsudok krajského súdu, alebo ktoré by sa inak javili ako zjavne neodôvodnené či svojvoľné. Skutočnosť, že sťažovateľ sa s právnym názorom najvyššieho súdu nestotožňuje a napáda v okolnostiach prípadu vecnú nesprávnosť, nemôže viesť k záveru o zjavnej neodôvodnenosti či arbitrárnosti tohto názoru, ak navyše sťažovateľ nepreukázal, že prípadná vecná nesprávnosť by bola i neústavnosťou. O svojvôli pri výklade a aplikácii zákonného predpisu všeobecným súdom by bolo možné uvažovať len v prípade, ak by sa tento natoľko odchyľil od znenia príslušných ustanovení, že by zásadne poprel ich účel a význam (I. ÚS 156/04). Podľa názoru ústavného súdu posúdenie nároku uplatneného sťažovateľom odvolacím súdom také nedostatky nevykazuje. Ústavný súd teda nezistil taký výklad ustanovení citovaných v napadnutom rozhodnutí a ich uplatnenie vo veci sťažovateľa, ktoré by bolo spôsobilé vyvolať účinky nezlučiteľné s označeným článkom ústavy, resp. dohovoru. Skutočnosti označené v sťažnosti teda ústavnému súdu neumožnili dospieť k záveru o porušení základného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru.

Ústavný súd vychádzajúc zo skutkových okolností, ktoré vyplynuli z predloženého rozhodnutia najvyššieho súdu, z jeho právnych východísk a záverov, a konštatujúc, že

účinky výkonu právomoci najvyššieho súdu sú v danom prípade zlučiteľné so sťažovateľom označenými základnými právami, zaručenými v označenom článku ústavy, resp. dohovoru, odmietol sťažnosť sťažovateľa podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde ako zjavne neopodstatnenú.

Keďže sťažnosť bola odmietnutá ako celok, bolo už rozhodovanie o ďalších nárokoch uplatnených sťažovateľom bezpredmetné.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 18. októbra 2007